

LA FLOR DEL BURITÍ / CROWRÃ / A FLOR DO BURITI

Direcció: João Salaviza, Renée Nader Messori

Països: Brasil i Portugal (2023)

Fitxa tècnica

Guió Henrique Ihjac Kraho, Renée Nader Messori, João Salaviza, Ilda Patpro Kraho, Francisco Hyjno Kraho **Fotografia** Renée Nader Messori **Interpretació** Francisco Hyjno Kraho, Ilda Patpro Kraho, Luzia Cruwakwyj Kraho, Solane Tehtikwyj Kraho, Raene Koto Kraho, Debora Sodre **Durada** 123 min **Gènere** Drama, vida rural **Distribuïdora** Reverso Films **Llengües** Portuguès, amb subtítols en català **+12 anys**

Sinopsi

A través dels seus ulls de nena, la Patpro recorrerà tres períodes de la història del seu poble indígena, al cor de la selva brasilera. Perseguits incansablement, però guiats pels seus ritus ancestrals, el seu amor per la naturalesa i la seva lluita per preservar la seva llibertat, els Krahô no deixen d'inventar noves formes de resistència. (FilmAffinity)

Crítica

Aquesta coproducció brasilera-portuguesa és un retrat etnogràfic dels Krahô, poble originari del centre del Brasil que lluita per la defensa de les seves terres contra empresaris i terratinents.

Un film etnogràfic en el concepte més complet de la paraula, la nova pel·lícula conjunta del realitzador portuguès i la cineasta brasilera de *Chuva é cantoria na aldeia dos mortos* torna al poble Krahô retratat en aquella pel·lícula però amb una intenció menys narrativa i més, si voleu, panòptica. Si bé és un film actual centrat en la lluita d'aquest poble originari per les seves terres a les èpoques de la presidència de Joao Bolsonaro, bona part del metratge està dedicat a mostrar des de les seves activitats quotidianes fins a explicar històries i llegendes del poble al llarg de les dècades, històries que la gent gran va passant per generacions i generacions.

És així que la pel·lícula s'acostarà a l'actualitat més concreta només quan mostri els enfrontaments amb la policia, amb els "matons" que treballen a les ordres dels terratinents o en les marxades, manifestacions i presentacions de reclamacions que van tenir lloc a Brasília durant la pandèmia. Però la major part del temps s'anirà a les observacions de les relacions, les rutines, els costums i el dia a dia a la vida d'aquesta comunitat que s'ubica a la zona nord de l'estat de Tocantins, ubicat al nord de la capital.

Al llarg de les seves dues hores –en molts sentits fascinants, però una mica recurrents–, **Crowrã** anirà mostrant diversos moments en la vida de la comunitat. Potser el més dur i memorable és un que va tenir lloc ja fa vuit dècades –una massacre que va passar el 1940–, les conseqüències del qual se senten fins avui en les històries que expliquen els grans. Les imatges d'arxiu són mínimes i, en general, el realitzador portuguès i la directora brasilera prefereixen centrar-se en el relat oral.

Entre altres hàbits que la pel·lícula relata –des de costums quotidians com el rentat de roba fins al naixement d'un nen, en un guió en què van participar també els habitants del lloc–, a poc a poc es va intensificant tot allò que està lligat a la lluita per les terres que es manifesta en l'actualitat però que reflecteix una història de baralles similars de part d'aquest i de molts altres pobles originaris del Brasil i de tota Amèrica Llatina.

Anant i venint pels temps i pels personatges d'una manera que no és lineal, **A flor do buriti** es cuida molt bé de no «explotar» els costums indígenes d'una manera que pugui ser considerada «pintoresca» o *for export* sinó que intenta ser explicada des de dins, des de l'experiència mateixa i vital de ser part d'aquesta comunitat i compartir els moments bons i els dolents que passen quotidianament i entendre la seva lluita a partir d'aquest exercici de respectuosa convivència.

Diego Lerer – micropsiacine.com